

Lesson 27

Nabi Yusup:

Katambusan istorinen

Panagna'an 42-50

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Si me' duwe lesson dehelluhin bakas tabatsate sabab Nabi Yusup anak si Yakubin. Ellew inin pakale kite bi si **katambusan si istori Nabi Yusupin**. Iye du isab **tuggu jūd tagna'in dem Kitab Tawrat** inēnan Panagna'an. Bakas takaleta ne we' si Yakub, ampu Nabi Ibrahimin, niya' sempukduwe anaknen. Nabi Yusup anakne kasempukdembuwa'nen. Patenna'anden si lahat Kana'an, iye lahat bakas pananggup Tuhanin pangurungne si me' tubu' Nabi Ibrahim, si Ishak, duk si Yakub. Pag subul-subul pe Nabi Yusup, neginep iye we' dembuwa' ellew si sinōng pasujud du me' sakanen si iye. Saguwa' kabunsihan sakanen iye duk taginepnen, ubus bu pabellihande iye supaya iye manjari banyaga' si lahat Misir. Saguwa' pinaluwas Nabi Yusup we' Tuhanin amban kēmon kasusehannen duk inurungan iye kata'u magpahāti me' taginep sultan Misirin. Pegge' tinabangan iye we' Tuhanin, pa'al Nabi Yusup we' niya' unus hadje manamal tekka, tigellannen pitun tahun bu diyalem kēmon lahat miya'an. Hangkan kawakilan Nabi Yusup we' sultanin manjari nakura' si kēmon lahat Misir iyan.

Pag ubus pitun tahun manjari manamal kēmon tinanemden, kitete we' tekka unus bakas pina'al we' nabi Yusupin; tekka si Misir duk si lahat Kana'an isab. Saguwa' la'i si lahat Misir, ekka manamal inenna' buwa' tinanemden sabab tabang duk kata'u pangurung Tuhan pu Nabi Yusupin.

Pag takale si Yakub we' niya' kinakan la'i si lahat Misir, da'akne me' saka Nabi Yusup sempū'in pī melli. Saguwa' ga' da'akne nuhut Binyamin, sali Nabi Yusupin, pegge' tinalew iye kaw niya' umantag si iye. Ubus

kitete we' me' sempū' saka Nabi Yusupin tekka si Misir duk pasujud pu Nabi Yusup, pungtina'iden. Sa miya'an katuman me' bakas taginep Nabi Yusup metu'uhin. Takilale Nabi Yusup me' sakanen, saguwa' bang siye ga' iye takilalede, pegge' labi ne duwempū' tahun ga' iye takitede duk tapikilde we' tiggel ne iye matey.

Ellew inin ubuste istorihin supaya kitete **bang sa'ingge pakilale Nabi Yusup dinen si me' sakanen**. Ga' isab magtawus pakilale Nabi Yusup dinen si me' pungtina'inen pegge' kabaya'annen testinganne dahu' siye supaya kata'uhanne bang pinda ne ke ateyde mangakkalin duk mala'atin. Manjari pa'in Kitabin: *“Takilale we' si Yusup me' sakanen saguwa' magmā-mā ga'i siye takilalene ubus bu binistiga siye we' ne, pa'inne, “Ambanbi?” “Amban lahat Kana'an,” pa'inde, “pitu kami melli kinakan.”* (Panagna'an 42:7)

Tinilew-tilew siye we' Nabi Yusup duk tuksa'ne siye we' ispay siye duk pinadem kalabusu siye. **Kababaya'an Nabi Yusupin we' mikil siye sabab hinanganden duk bang sa'ingge ateyden si matahan Tuhanin**. Pag ubus tellu ellew, dina'ak siye mole', saguwa' dembuwa' me' pungtina'iden dina'ak pa'amban dem kalabusu. Pa'inne, bang siye balik hap Misir subey bo'ode saliden Binyamin, iye kabungsuhanin.

Pag ubus bang piyem bulan balik me' saka Nabi Yusupin hap lahat Misir melli kinakan namba bu bo'ode Binyamin, saliden. Pag tekka siye magkesuwa' du isab siye duk Nabi Yusup, nakura' si lahat miya'an – saguwa' masi du iye ga' takilalede. Da'ak Nabi Yusup siye bino'o pī si luma'ne hangkan tinalew siye manamal. Ubus magjamu-jamu Nabi Yusup, bu pinatingkolo' we' ne me' pungtina'inen pinagturul-turul amban sakahin tudju kabungsuhanin. Bu urunganne siye kinakan amban di lamisahanne. Bang Binyamin, inurungan iye minlime ekkahan kinakannen amban sinduwehin. Kaw tinestingan pungtina'inen we' Nabi Yusup bang kimbūhande ke Binyamin kuwe' bakas pangimbūde iyehin. Saguwa' bisan dembuwa' siye, ga' niya' ngimbūhan Binyamin.

Pag ubus siye magkakanan, da'ak Nabi Yusup dara'akannen, pinenno'an karut me' pungtina'inen duk kinakan duk da'akne tinapukan sawanne pilakin dem karut Binyamin. Pag ubus tahala' ne me' pungtina'i Nabi Yusupin, da'akne dara'akanne pangandelannen paturul si siye duk subey siye tuksa'ne nangkew. Pag ta'abutne siye pa'inne, *“We'ey tumbasanbi mahāpin duk la'at? We'ey tangkewbi sawan amukun?”* Nambung siye, pa'inde, *“Ga' kami bakas nangkew. Bang takasuwa'nu sawanin dem karut sine-sine, ambat iye pinapatay duk me' sinduwehin kami manjari banyaga'nu!”* Nambung dara'akan pangandelanin, pa'inne, *“Depu' karut pangasuwa'anku sawanin hadja, iye subey banyaga'kun, me' sinduwehin ka'am makajari ne mole'.”*

Ubus pinagturul-turul we' dara'akan pangandelanin piniha sawanin dem karutde, dehellu sakahin tamanan dambuli salihin. – Takasuwa'

sawanin dem karut Binyamin! Pag kitede iyan ginaret we' me' saka Nabi Yusupin semmekden duk balik siye pī si puweblo bu pasujud siye pu Nabi Yusup. Pa'in Nabi Yusup si siye, “Ine te' bakas tahinangbin? Tapikilbi ke we' makajari ka'am ngakkalan aku?” Nambung si Yahud, iye ka'ampat anak Yakubin, pa'inne, “Ine sambung kamihin? Ine pa'in kami duk kata'uhannu we' ga' niya' duse kami si inin? Asal inin panumbas Tuhanin duse kami metu'uhin! Tiya' ne kami magpabanyaga', kami kēmon sampay iye bakas pangasuwa'an sawanin!”

Nambung Nabi Yusup, pa'inne, “Pangasuwa'an sawan dem karutnen hadja, iye manjari banyaga'kun. Sinduwehin ka'am hap luma' ne ka'am balik pī si samabin, karayaw ga' niya' baya-baya bi.” Ubus patapit si Yahud pu Nabi Yusup duk akahanne balik we' suse manamal samaden sabab Binyamin pegge' dina'ak iye nuhut siye hap Misir. Ubus inin, pabuyu'-buyu' si Yahud māku ase' pu Nabi Yusup supaya Binyamin makajari nuhut siye mole' pī si samanen. Pa'in si Yahud isab bang makajari, iye ne hadja paganti' pu si Binyamin manjari banyaga' Nabi Yusupin. Pag kite Nabi Yusup kasusehan me' pungtina'inen sabab dusede metu'uhin, duk kitene we' ma'ase' siye si samaden duk saliden, kata'uhan Nabi Yusup ne we' **to'o ne te'ed teyikutan me' sakanen hinangande metu'uhin duk pinda ne ateyden**. Kata'uhanne we' **kuwe'itu ne makajari pakilalene dinen** si me' pungtina'inen!

Pa'in Kitabin:

(Panagna'an 45) ¹ *Manjari ga'i ne tasandal si Yusup pagtangisnen si harapan kēmon dara'akannen duk pa'inne si siye, “Pi ka'am dahu' kēmon tahala.” Manjari ga' niya' a'a seddili talebbi la'i dem bilik luwal si Yusup duk me' pungtina'inen. Ubus magpakilale ne si Yusup si me' pungtina'inen.* ² *Magtāring iye manamal hangkan takale iye we' me' a'a Misirin, duk magaka me' a'ahin sampay umabut pī si sultan Misirin.*

³ *Pa'in si Yusup si me' pungtina'inen, “Aku hep si Yusup. Ellum pe ke samakun?” Saguwa' ga' sumambung me' pungtina'inen pegge' takeddut dem ateyden duk tinalew siye.* ⁴ *Ubus pa'in si Yusup, “Patapit ka'am pitu.” Patapit ne siye pī. Manjari pa'inne, “Aku hep pungtina'ibin si Yusup, iye bakas pinabellihanbin bu tabo'o ku pitu si Misir.* ⁵ *Na, da'a ka'am suse. Da'a sasewun bi pikilanbin pegge' bakas ku pabellihanbi. Pegge' pinadehellu ku pitu we' Tuhanin amban ka'am supaya ka'am ellum.* ⁶ *Pegge' niya' ne duwen tahun unus dem lahatin bu kulang pe limen tahun ga'i katomo' tinanemin duk ga'i kamanjari buwa'nen.* ⁷ *Pinapitu ku dehellu we' Tuhanin supaya ka'am ellum duk niya' tubu'bi duk timbul ka'am amban kasigpitan kuwe'itu inin.* ⁸ *Duma'in ka'am mamapitu akuhin, saguwa' Tuhanin. Pinalangku ku we' Tuhanin hangkan aku pangandelan sultanin. Amban Tuhan*

isab we' aku manganda'ak dara'akan sultanin kēmon duk amban Tuhan isab we' aku mangantanan lahat Misirin.

⁹ “Na, magdayi'-dayi' ka'am balik pī si samaten bi duk pa'inun bi si iye, 'Iye ne inin bissā anaknun si Yusup: Inurungan ku we' Tuhanin kapatut ngantanan lahat Misirin. Pitu ka'am si aku, da'a ka'am magdayan-dayan. ¹⁰ Subey ka'am patenna' si lahat inēnan Gosen tu'u diyalem Misir duk ka'am tapit si aku, ka'am duk me' anak-ampubin duk me' bili-bilibin, me' hayepbi sinduwehin duk me' kēmonbin. ¹¹ Bang la'i ne ka'am si Gosen, aku sa' ngagastuhan ka'am pegge' limen tahun pe unus inin. Ga'i ku mabaya' bang kasigpitan ka'am duk me' tindegbin.’”

¹² Pa'in si Yusup pe si me' pungtina'inen, “Na, takilalebi du – duk pesōng salikun Binyamin – we' asal aku iye mamissā si ka'am inin.

¹³ Subey akahanun bi samaten bi sabab kēmon kabantuhanku matu'u si lahat Misir inin duk sabab kēmon bakas takitebin. Ubus bo'ohun bi pitu samaten bi. Da'a ka'am magdayan-dayan.” ¹⁴ Ubus miya'an kinekkepan we' ne salinen Binyamin duk magtangis siye duwangan.

¹⁵ Kinekkepan isab we' ne kēmon me' sakanen duk inūkan we' ne duk nangis iye. Ubus behude ne magbissā-bissā.

Ubus inin magmemes ne pungtina'i Nabi Yusupin balik pī si luma' samaden. Inurungan siye kahdu, sa panganda'akan sultanin, duk urunganne isab siye lutu'.

²⁵ Manjari tahala' ne siye amban Misir mole' hap Kana'an. Pag tekka siye la'i magtawus akahande samaden, ²⁶ pa'inde, “**Ellum pe si Yusup, Amma'.** Duk iye mangantan kēmon dem lahat Misirin.” Takeddut dem atey Yakubin. Ga'i iye kahagad si siye. ²⁷ Saguwa' sakali' ne siye magaka-aka sabab kēmon bakas pina'in Yusupin duk pag kitene me' kahdu pinabo'ohan si Yusup amban Misirin dina'ak pasakeyannen, kuwe' hinanyangan ne dem ateynen. ²⁸ Pa'inne, “Kahagad ne ku. Ellum pe anakun si Yusup. Pī ne ku duk iye kiteku pād-pād ku ellum.”

Ubus inin inaka dem Kitab we' disi Yakub tahala' amban lahat Kana'an pī tudju Misir. Magkurban si Yakub si dembuwa' lugal si lān duk missā Tuhanin la'i si iye, pa'inne,

“Aku Tuhan pagtuhanan samanu ley. Da'a kew tinalew padurul pī si Misir pegge' la'i **pa'ekkaku tubu'nun duk kew manjari bangsa basag.** Sawe'ante ka'am pī si Misir duk si **pasōngan tūrananku du tubu'nun balik** si Kana'an. Si Yusup du makeddem matanun bang kew matey.” (Panagna'an 46:3,4)

Tiggel siye si lān saguwa' ujudnen tekka disi Yakub si lahat Misir. Sinna manamal si Yakub ngite anaknen Nabi Yusup pegge' bang piyen tahun ga' takitene! Manjari, si Yakub – inēnan du isab iye Isra'el – si Yakub duk pamilyanen maglahat ne la'i si Misir, la'i si inēnan Gosen. Pag la'i siye nga'ekka te'ed siye duk manjari bangsa hadje. Patenna' si Yakub la'i si Misir dem sempukpitun tahun. Ellum iye taman umulnen me' da hatus duk ampatpukpitun tahun. Ubus matey si Yakub, iye papu' me' bangsa Isra'elin. Nabi Yusup duk pungtina'inen duk kēmon me' a'a Misirin magduka pitumpū' bahangi. Kinubul si Yakub we' anaknen si lahat Kana'an si lingab batu pangubulan Nabi Ibrahim, papu'nen.

Si kapitulu panambusannen si jūd Panagna'an, kapitulu limempū', pa'in Kitabin:

(Panagna'an 50) ¹⁵ *Manjari miya'an, pegge' matey ne si Yakub tinalew me' pungtina'i Yusupin. Pa'inde, "Hatu inastel pe dem atey Yusupin duk kaw kite bi balesne sabab bakas tahinangte bi si iyehin."* ... ¹⁹ *Saguwa' [pag kale si Yusup inin] pa'inne si siye, "Da'a ka'am tinalew. Ga'i du ka'am balesku. Duma'in aku mangahukumun saguwa' Tuhanin."* ²⁰ **Bisan la'at tahinangbi si akuhin mabaya' Tuhanin we' ka'ujurankun hāp supaya ekka a'a ellum kuwe' kuwe'itu inin.** ²¹ *Hangkan da'a ka'am tinalew. Gastuhante ka'am duk me' anakbin."* Sa miya'an bissānen pamahāpne dem ateyden.

²² *Manjari patenna' siye si lahat Misir, kēmon siye duk si Yusup. Umul Yusupin umabut da hatus duk sampū' tahun...* ²⁴ *Manjari, pa'in si Yusup si me' pungtina'inen, "Sōng matey ne ku. Saguwa' pitu du Tuhanin si ka'am nabangan ka'am duk bo'one du ka'am duk me' tubu'bin pī si lahat Kana'an, iye lahat bakas pananggup Tuhan si me' kametetto'ahante bi ley Ibrahim, si Ishak duk Yakubley."* ²⁵ *Ubus pinasapa we' si Yusup me' tubu' si Yakubin, pa'inne, "Bang tabangan Tuhanin ka'am tahala' amban lahat inin, bo'ohun bi bangkeykun pī si Kana'an."* ²⁶ *Ubus matey ne si Yusup. Da hatus duk sampū' tahun umulnen. Tinambal iye we' de duk iye ga'i buhuk duk pinapī we' de dem ata'ul la'i si Misir.*

Na inin tuggu jūd Panagna'anin. "...*matey si Yusup...duk...bangkeynen pinapī dem ata'ul la'i si Misir.*" Si tagna' jūd inin takaleta istori sabab Tuhanin magpapanjari **umul**, si tuggunen niya' istori sabab **kamatey**. Sabab duse Apu' Adamin kēmon manusiya'in matey. Mabaya' kite atawa ga'i, "*tumbas si me' a'a magdusehin sudda matey siye!*" (Roma 6:23) Bisan a'a hāp kuwe' Nabi Yusup – bu inēnan iye *Manimbul Umulin* – subey matey, pegge' bisan iye, tubu' Apu' Adam du, bu gamut dusehin la'i du isab dem ateyne. Sabab tabang Tuhanin **timbul** Nabi Yusup me' a'a

Misirin sampay pamilyanen supaya siye ga'i matey we' unusin. Saguwa' **ga'i** iye makajari **nimbul** siye amban **kamatey**. Saguwa' makajari pudjite Tuhanin duk kēgan kite dem ateyte, pegge' diyalem jūd Panagna'an tabatsate isab sabab **pananggup Tuhan mahāpin** we' papitune du Manimbulin bu iye ta'u **nganda'ag kamateyin**. Kamateyin, iye ka'ujudan **dusehin**. Manimbul bakas pananggup Tuhan pinapitunen, iye nimbul tubu' Apu' Adamin amban **gamut dusehin** duk amban **hukuman sabab dusehin**. Iye gamut dusehin nakura' seyitanin duk atey manusiya' mala'atin. Iye hukuman sabab dusehin kamatey duk narka'. Kēmon inin tada'ag we' Manimbul bakas pananggup Tuhan pinapitunen duk ta'u iye ma'ahuhan me' a'a makahagad si iyehin.

Ka'u mapakale ellew inin, kata'uhannu ke Manimbul inin? Bakas tada'ag we' ne Nakura' Seyitanin duk dusehin, kamateyin duk narka'in, bu ngatu iye ngurung umul salama-lama si kēmon makahagad si iyehin. Dem Kitab Injil niya' sinulat sabab Manimbulin, pa'inne, *“Pudjite bi Tuhanin, iye Tuhan sinumba bangsate bi Isra'elin, pegge' ta'essebne du kite bi me' a'anen duk pinaluwas kite bi we' ne. Papitune si kite bi dambuwa' manimbulin...Asal nanggup Tuhanin awwalley duk pinalata' inin we' me' nabine masutsihin!”* (Lukas 1:68-70) Amin!

Si lesson mapaturulin nagna' ne kite bi magistadi amban jūd kaduwenen dem Kitab Tawrat inēnan *Paglappas...*

Karayaw iledjiki'an kew sasangnu mikil-mikil sabab ayat inin, pegge' iye hāti jūd Panagna'anin bang pinapandak te'ed:

“Bisan pasōng nga'ekka duse me' a'ahin, pasōng pe te'ed Tuhanin malasa duk ma'ase' si me' a'a madusehanin!” (Roma 5:20)

Wassalam